

PREVODI DOKUMENATA

str. 79 - 118.

Uredba (pravilo) Saveta (EZ), br. 2157/2001
od 8. oktobra 2001. **o Statutu Evropskog preduzeća (EP)**

SAVET EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno član 308,

Imajući u vidu predlog Komisije,¹

Imajući u vidu mišljenje Evropskog Parlamenta,²

Imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i Socijalnog saveta,³

Budući da:

1. Uspostavljanje unutrašnjeg tržišta i napredak koji isto donosi u ekonomskoj i socijalnoj sferi u Zajednici podrazumeva ne samo uklanjanje trgovinskih barijera, već i da strukture proizvodnje moraju biti prilagodjene¹ komunitarnoj dimenziji. U tom cilju neophodno je da preduzeća čije poslovanje nije ograničeno samo na zadovoljavanje lokalnih potreba mogu biti

¹ OJ C 263, 16.10.1989, p. 41 and OJ C 176, 8.7.1991, p. 1.

² Opinion of 4 September 2001 (not yet published in the Official Journal)

³ OJ C 124, 21.5.1990, p. 34.

sposobna da planiraju i sprovede reorganizaciju svog poslovanja na nivou Zajednice.

2. Takva reorganizacija pretpostavlja da postojeća preduzeća iz različitih zemalja članica imaju opciju da kombinuju svoje potencijale putem spajanja (fuzionisanja). Takve operacije se mogu sprovesti samo uz poštovanje pravila konkurencije koja su utvrđena Ugovorom.

3. Aktivnosti restrukturiranja i saradnje koje obuhvataju preduzeća iz različitih zemalja članica mogu proizvesti pravne i psihološke teškoće, kao i poreske probleme. Uskladjivanjem prava o preduzećima zemalja članica na osnovu Direktiva baziranih na članu 44. Ugovora o EZ-u mogu se prevazići neke od ovih teškoća. Takvo uskladjivanje, međutim, ne oslobadja preduzeća koja su subjekti različitih pravnih sistema od obaveze da izaberu oblik preduzeća koji je predviđen posebnim nacionalnim zakonom.

4. Pravni okvir u kome se poslovanje mora odvijati u Zajednici je još uvek u velikoj meri određen nacionalnim pravima i stoga više ne odgovara ekonomskom okviru unutar koga treba da se razvija, ukoliko se žele ostvariti ciljevi postavljeni u članu 18. Ugovora. Takva situacija predstavlja značajnu prepreku stvaranju grupa preduzeća iz različitih zemalja članica.

5. Zemlje članice imaju obavezu da obezbede da odredbe koje se primenjuju na evropska preduzeća na osnovu ove Uredbe nemaju za posledicu, bilo diskriminaciju koja proizilazi iz neopravdanog različitog tretmana evropskih preduzeća u poredjenju sa akcionarskim društvima, ili neproporcionalnim restrikcijama kod osnivanja evropskog preduzeća, ili kod preseljavanja njegovog sedišta.

6. Od suštinskog značaja je da se u najvećoj mogućoj meri usklade ekonomski i pravni aspekti poslovanja. U te svrhe potrebno je uporedo sa preduzećima koja su regulisana posebnim nacionalnim pravom, doneti propis o preduzećima koja su osnovana i posluju u skladu sa ovom Uredbom Zajednice, čija se pravila direktno primenjuju u svim zemljama članicama.

7. Odredbe ove Uredbe će omogućiti osnivanje i upravljanje preduzećima sa evropskom dimenzijom, oslobodjenih od prepreka koje nastaju zbog razlika i ograničenja zbog teritorijalne primene nacionalnih prava o preduzećima.

8. Statut evropskog akcionarskog društva - preduzeća (u daljem tekstu skraćeno SE) se nalazi među merama koje je usvojio Savet pre 1992 godine koje su navedene u Beloj knjizi Komisije EU o kompletiranju unutrašnjeg tržišta EZ, a na osnovu odobrenja Evropskog Saveta koji je održan u Milanu

1985. godine. Evropski Savet koji je održan u Briselu 1987 godine je, takodje, izrazio želju da se takav Statut što pre donese.

9. Od podnošenja Komisijinog predloga iz 1970. godine o Uredbi o Statutu Evropskog akcionarskog društva, koji je izmenjen 1975. godine, rad na usaglašavanju nacionalnih propisa o preduzećima je znatno napredovao tako da je, u onim tačkama gde funkcionisanje SE ne zahteva unifikovana pravila Zajednice, moguće pozivati se na propise kojima su regulisana akcionarska društva u zemljama članicama gde SE ima sedišta.

10. Bez prejudiciranja bilo kojih ekonomskih potreba koje se mogu pojaviti u budućnosti, ukoliko se osnovni cilj pravnih pravila kojima se regulišu SE želi zadržati, mora postojati u najmanju ruku mogućnost da se stvori takvo preduzeće kao forma kojom bi se omogućilo preduzećima iz različitih zemalja članica da se fuzionišu ili da stvore holding kompaniju, kao i da se omogući preduzećima i drugim pravnim licima koja obavljaju ekonomske aktivnosti a regulisana su pravom različitih zemalja članica da formiraju zajednička društva kćeri.

11. U istom kontekstu bi trebalo omogućiti akcionarskom društvu sa sedištem i glavnom upravom unutar Zajednice da se transformiše u SE bez postupka likvidacije, pod uslovom da ima društvo kći u drugoj zemlji članici koja je različita od države sedišta.

12. Nacionalni propisi koji se primenjuju na akcionarska društva koja javnosti nude svoje hartije od vrednosti i na transakcije hartija od vrednosti, takodje se primenjuju i tamo gde se formiraju SE kroz ponudu hartija od vrednosti javnosti i na SE koja žele da koriste takve finansijske instrumente.

13. SE mora da ima formu akcionarskog društva, kao formu koja je u pogledu finansiranja i upravljanja, najprikladnija potrebama preduzeća koje posluje u evropskim razmerama. U nameri da se osigura da takva preduzeća imaju razumnu veličinu, minimalni iznos kapitala se mora utvrditi tako da poseduju dovoljan kapital, a da pri tome ne otežavaju aktivnosti malih i srednjih preduzeća koja žele da formiraju SE.

14. Upravljanje SE mora biti efikasno i pod odgovarajućim nadzorom. Mora se imati u vidu da u sadašnjem trenutku u Zajednici postoje dva različita sistema upravljanja akcionarskim društvima. Iako SE treba dozvoliti da izabere između ta dva sistema respektivne odgovornosti: onaj koji je usmeren na upravljanje i onaj koji je usmeren na nadzor, to treba da bude jasno definisano.

15. Na osnovu pravila i opštih načela međunarodnog privatnog prava, kad jedno preduzeće kontroliše drugo koje je regulisano različitim pravnim sistemom, na prava i obaveze se, u pogledu zaštite prava manjinskih akcionara, primenjuju pravo države kontrolisanog preduzeća, bez prejudiciranja obaveza koje su na kontrolno preduzeće nametnute sopstvenim pravom, na primer zahtev za pripremu konsolidovanih računa.

16. Bez prejudiciranja posledica bilo koje kasnije koordinacije prava zemalja članica, trenutno se u ovoj oblasti ne zahtevaju specifična pravila za SE. Stoga se pravila i opšta načela međunarodnog privatnog prava primenjuju i tamo gde SE vrši kontrolu i tamo gde su takva preduzeća kontrolisana.

17. Pravilo koje se na taj način primenjuje u slučaju gde je SE kontrolisana od drugog preduzeća se mora odrediti, i u te svrhe treba se pozvati na pravo o akcionarskim društvima u zemlji članici u kojoj SE ima sedište.

18. U slučaju povrede ove Uredbe od svake zemlje članice se zahteva da na akcionarska društva primenjuje sankcija koje su propisane sopstvenim pravom.

19. Pravila o uključivanju zaposlenih u evropsko preduzeće su utvrđena u Direktivi 2001/78/EZ,⁴ i te odredbe čine sastavni deo ove Uredbe i moraju se primenjivati zajedno.

20. Ova Uredba ne obuhvata druge oblasti prava kao što su opozivanje, konkurencija, intelektualna svojina ili insolventnost. Odredbe prava zemalja članica i komunitarnog prava se stoga primenjuju u pomenutim i drugim oblastima koje nisu obuhvaćene ovom Regulativom.

21. Direktiva 2001/86/EZ ima za cilj da osigura da zaposleni imaju pravo da se uključuju po pitanjima i odlukama koja se tiču njihove SE. Ostala pitanja iz socijalnog i radnog zakonodavstva, a posebno prava zaposlenih na informisanost i konsultacije kako je to regulisano pravom zemalja članica su regulisana nacionalnim zakonskim odredbama, pod istim uslovima, kao i kod akcionarskih društava.

22. Stupanje na snagu ove Uredbe mora biti različito kako bi zemlje članice mogle da unesu u svoje nacionalne zakone odredbe Direktive 2001/86/EZ i unapred uspostave neophodni mehanizam za formiranje i poslovanje SE sa sedištem unutar svojih teritorija, tako da se Uredba i Direktiva mogu primenjivati zajedno.

⁴ Videti stranu 22 ovog Službenog lista.

23. Preduzeću čija glavna uprava nije u Zajednici treba dozvoliti da učestvuje u formiranju SE pod uslovom da je preduzeće formirano prema pravu zemlje članice, ako ima sedište u toj zemlji članici i ako ima stvarnu i kontinuiranu vezu sa privredom zemlje članice prema principima utvrdjenim u Opštem programu od 1962 godine o uklanjanju restrikcija o slobodi osnivanja. Takva veza postoji posebno ako preduzeće ima sedište u zemlji članici i odatle rukovodi poslovnim aktivnostima.

24. SE treba omogućiti transfer svog sedišta u drugu zemlju članicu. Adekvatna zaštita interesa manjinskih akcionara koji se protive transferu, poverilaca i nosilaca drugih prava moraju biti proporcionalni. Takav transfer ne sme da utiče na prava koja su postojala pre transfera.

25. Ova Uredba ne prejudicira bilo koje odredbe koje bi se mogle uneti u Briselsku Konvenciju iz 1968 godine, ili u bilo koji tekst usvojen od strane zemalja članica ili Saveta kojim se zamenjuje ta Konvencija, a koje se odnose na pravila o jurisdikciji i primenjuju se u slučaju transfera sedišta akcionarskog društva iz jedne zemlje članice u drugu.

26. Aktivnosti finansijskih institucija su regulisana specifičnim direktivama i nacionalnim propisima koji su doneti radi implementiranja ovih direktiva i dodatnim nacionalnim pravilima koja regulišu one aktivnosti koje se u potpunosti primenjuju na SE.

27. S obzirom na specifični komunitarni karakter SE, odredbe o stvarnom sedištu SE usvojene ovom Uredbom ne prejudiciraju zakone zemalja članica i ne sprečavaju bilo koji izbor drugih komunitarnih tekstova o kompanijskom pravu.

28. Ugovor o EU ne daje za usvajanje ove Uredbe ovlašćenje za preduzimanje drugih aktivnosti osim onih sadržanih u članu 308.

29. S obzirom da ciljevi nameravane akcije, kao što je istaknuto u gornjem tekstu, ne mogu biti adekvatno ostvareni od zemalja članica u meri u kojoj to može evropsko akcionarsko društvo osnovano na evropskom nivou, stoga oni, zbog obima i uticaja takvog preduzeća, mogu bolje biti postignuti na nivou Zajednice - koja može preduzeti mere u skladu sa principom supsudijarnosti sadržanom u članu 5. Ugovora o EZ. U skladu sa principom proporcionalnosti, kao što je utvrdjeno u pomenutom članu Ugovora, ova Uredba ne izlazi van okvira neophodnog da ostvari ove ciljeve.

JE USVOJIO OVU UREDBU

POGLAVLJE I**Opšte odredbe**

Član 1.

1. Preduzeće se može osnovati unutar teritorije Zajednice u formi evropskog akcionarskog društva (*Societas Europaea* ili SE) pod uslovima i na način koji su određeni ovom Uredbom.

2. Kapital SE je podeljen na akcije ili deonice. Nijedan akcionar nije odgovoran za veći iznos od onog koji je upisao.

3. SE ima status pravnog lica.

4. Uključivanje zaposlenih u SE će biti regulisano odredbama Direktive 2001/86/EZ.

Član 2.

1. Akcionarska društva koja se pominju u Aneksu I, osnovana po pravu zemlje članice, sa sedištem i glavnom upravom unutar Zajednice mogu osnovati SE fuzionisanjem pod uslovom da su najmanje dva takva preduzeća regulisana pravima različitih zemalja članica.

2. Akcionarska društva i društva sa ograničenom odgovornošću, kao što su ona navedena u Aneksu II, osnovana po pravu zemlje članice, sa sedištem unutar Zajednice, mogu da promovišu osnivanje Holding SE preduzeća pod uslovom da je svako od najmanje dva od njih:

a. regulisano pravom različite zemlje članice

b. najmanje dve godine posedovalo društvo kći koje je regulisano pravom druge zemlje članice ili filijalu koja se nalazi u drugoj zemlji članici.

3. Preduzeća i firme u okviru značenja drugog stava člana 48. Ugovora i drugi pravni subjekti koji su regulisani javnim ili privatnim pravom koja su osnovana u skladu sa pravom zemalja članica, sa sedištem ili glavnom upravom unutar Zajednice mogu osnovati društvo kći kupovinom njenih akcija, pod uslovom da je svako od najmanje dva od njih:

a. subjekat prava različitih zemalja članica,

b. najmanje dve godine imalo društvo kći osnovano u skladu sa pravom druge zemlje članice ili filijalu koja se nalazi u drugoj zemlji članici.

4. Akcionarsko društvo osnovano po pravu zemlje članice, koje ima svoje sedište i glavnu upravu unutar Zajednice, može se transformisati u SE preduzeće ako je najmanje dve godine imalo društvo kći koje je podvrgnuto pravu druge zemlje članice.

5. Zemlja članica može obezbediti da preduzeće koje nema glavnu upravu u Zajednici može učestvovati u osnivanju SE pod uslovom da se preduzeće osniva po pravu zemlje članice, da ima sedište u toj zemlji članici i da ima konkretnu i kontinuiranu vezu sa privredom zemlje članice.

Član 3.

U smislu članova 2(1), (2) i (3), SE će se smatrati kao akcionarsko društvo koje je podvrgnuto pravu zemlje članice u kojoj ima sedište.

2. SE može osnovati jedno ili više društava kćeri u obliku SE. Odredbe prava zemlje članice u kojoj društvo kći ima sedište kojima se od akcionarskih društava traži da imaju više od jednog akcionara neće se primenjivati u slučaju društava kćeri SE preduzeća. Odredbe nacionalnih prava koje nalažu primenu dvanaeste Direktive Saveta EU o preduzećima (89/667/EEZ) od 21. decembra 1989. godine o jednopersonalnim društvima sa ograničenom odgovornošću⁵ se *mutatis mutandis* primenjuju.

Član 4.

1. Kapital SE se izražava u evrima.

2. Upisani kapital ne sme biti manji od 120.000 evra.

3. Propisi zemalja članica koji zahtevaju veći upisani kapital za preduzeća koja obavljaju određene vrste aktivnosti primenjuju se na SE sa sedištem u toj zemlji članici.

Član 5.

Pod uslovima iz članova 4(1) i (2), kapital SE, njegovo održavanje i promene zajedno sa akcijama, obveznicama i drugim hartijama od vrednosti

⁵ OJ L 395, 30.12.1989, p. 40. Directive as last amended by the 1994 Act of Accession.

su regulisani propisima koji se primenjuju na akcionarska društva sa sedištem u zemlji članici u kojoj je SE registrovano.

Član 6.

U smislu ove Uredbe, pod "statutima" SE se podrazumeva i instrument o inkorporaciji i, tamo gde oni čini poseban dokument, statuti SE.

Član 7.

Sedište SE mora biti unutar Zajednice, u istoj zemlji članici gde se nalazi i glavna uprava. Zemlja članica može SE registrovanim na njenoj teritoriji nametnuti dodatnu obavezu da se sedišta i glavne uprave nalaze u istom mestu.

Član 8.

1. SE može premestiti sedište u drugu zemlju članicu u skladu sa stavovima 2. do 13. Takvo premeštanje ne dovodi do prestanka SE preduzeća ili do stvaranja novog pravnog lica.

2. Uprava ili administrativni organ će sačiniti predlog premeštaja preduzeća i to objaviti u skladu sa članom 13, bez prejudiciranja dodatnih oblika publikovanja koji su predviđeni u zemlji članici u kojoj se nalazi sedište. U predlogu treba navesti aktuelan naziv, sedište i broj SE preduzeća, kao i:

- (a) predloženo sedište SE ,
- (b) predložene statute SE uključujući, gde je prikladno, njegovo novo ime,
- (c) bilo koje implikacije koje zbog premeštaja mogu nastati za zaposlene,
- (d) predloženi raspored premeštaja,
- (e) sva prava koja su predviđena za zaštitu akcionara i/ ili poverilaca.

3. Upravni ili administrativni organ će izraditi izveštaj u kome će objasniti i opravdati pravne i ekonomske aspekte premeštaja i ukazati na posledice preseljenja na akcionare, poverioce i zaposlene.

4. SE akcionari i poverioci će imati pravo, najmanje mesec dana pre generalne skupštine na kojoj će se odlučivati o preseljenju, da u sedištu SE ispitaju predlog preseljenja i izveštaj sačinjen prema stavu 3. i da na zahtev dobiju besplatne kopije ovih dokumenata.

5. Zemlja članica može, u slučaju kada je SE registrovano na njenoj teritoriji, da donese propise kojima će obezbediti adekvatnu zaštitu manjinskim akcionarima koji se protive preseljenju preduzeća.

6. Odluka o preseljenju se ne može doneti dva meseca posle objavljivanja predloga. Takva odluka može biti doneti u skladu sa odredbama člana 59.

7. Pre nego što nadležni organ izda certifikat naveden u stavu 8. SE će, u vezi sa obavezama koje proizilaze pre objavljivanja predloga o preseljenju, na adekvatan način zaštititi interese poverilaca i nosioce drugih prava (uključujući i prava javnih organa) u skladu sa zahtevima utvrđenim od strane zemlje članice u kojoj SE ima sedište pre preseljenja.

Zemlja članica može proširiti primenu prvog podstava na obaveze koje proizilaze (ili mogu proizaći) pre preseljenja.

U vezi sa zadovoljenjem ili obezbedjenjem plaćanja javnim organima, prvi i drugi stav neće prejudicirati primenu nacionalnog prava zemlje članice na SE.

8. U zemlji članici u kojoj SE ima sedište, sud, notar ili drugi ovlašćeni organ će izdati certifikat kojim se potvrđuje da su akti i formalnosti ispunjeni pre preseljenja.

9. Nova registracija ne može biti efektivna dok se certifikat naveden u stavu 8. ne priloži i ne podnesu dokazi da su formalnosti koje se traže za registraciju u zemlji novog sedišta završene.

10. Preseljenje sedišta SE i kasnije izmene njihovih statuta će stupiti na snagu od dana kada je SE registrovano, u skladu sa članom 12. u registru za njegovo novo sedište.

11. Kad nova registracija SE bude izvršena, registar nove registracije će obavestiti stari registar. Brisanje stare registracije će biti efektivno po prijemu obaveštenja, ne pre.

12. Nova registracija i brisanje stare registracije će biti objavljeni u odnosnim zemljama članicama u skladu sa članom 13.

13. Nakon objavljivanja nove registracije treća lica se mogu pozvati na novo sedište. Međutim, sve dok brisanje SE iz prethodnog registra ne bude

objavljeno, treća lica se mogu oslanjati na prethodno sedište, osim ako SE dokaže da su takva treća lica bila upoznata sa novim sedištem.

14. Pravo zemlje članice može naložiti, kada je reč o SE registrovanom u zemlji članici, da premeštaj sedišta koji će dovesti do promene merodavnog prava koje se primenjuje neće biti efektivan ako se bilo koji od nadležnih organa te zemlje članice tome protivi u periodu od dva meseca na način kako je to navedeno u stavu 6. Takvo protivljenje može biti zasnovano samo na javnom interesu.

Tamo gde je SE nadzirano od strane nacionalnog finansijsko-nadzornog organa prema Direktivama Zajednice, pravo protivljenja promeni sedišta se takodje odnosi na ovaj organ.

Preispitivanje od strane sudskih organa je dozvoljeno.

15. SE neće moći da preseli svoje sedište ukoliko su postupci zatvaranja, likvidacije, insolventnosti ili suspenzije plaćanja ili drugi slični postupci pokrenuti protiv njega.

16. SE koje je preselilo svoje sedište u drugu zemlju članicu će se povodom bilo koje akcije koja je pokrenuta pre preseljenja (prema članu 10), smatrati kao da ima sedište u zemlji članici gde je SE registrovana pre preseljenja, čak iako je SE tužena posle preseljenja.

Član 9.

1. SE je regulisano:

(a) ovom Uredbom,

(b) svojim statutima kad je na to izričito ovlašćeno ovom Uredbom, ili

(c) u slučaju onih pitanja koja nisu regulisana ovom Uredbom ili, kad su neka pitanja delimično regulisana, na one aspekte koji nisu obuhvaćeni Uredbom primenjuju se:

(i) propisi prava usvojenog od strane zemalja članica radi sprovođenja mera Zajednice koje se posebno odnose na SE,

(ii) propisi prava zemalja članica koji se primenjuju na akcionarska društva koja su osnovana prema pravu zemlje članice u kojoj SE ima sedište,

(iii) odredbe njenih statuta, na isti način kao i kod akcionarskih društava koja su osnovana prema pravu zemlje članice u kojoj SE ima svoje sedište.

2. Odredbe posebnih zakona usvojenih od strane zemlje članice za SE moraju biti u skladu sa Direktivama koje se primenjuju na akcionarska društva, prema Aneksu I.

3. Ako je priroda posla koji obavlja SE regulisan posebnim odredbama nacionalnih zakona, ti zakoni će se primenjivati u celosti na SE.

Član 10.

Prema ovoj Uredbi, SE će se tretirati u svakoj zemlji članici kao da je reč o akcionarskom društvu osnovanom po zakonu zemlje članice u kojoj ima sedište.

Član 11.

1. Naziv (ime) za SE preduzeće se navodi ispred ili iza skraćenice SE.
2. Samo SE preduzeća mogu uključiti skraćenicu "SE" u svom imenu.
3. Ipak, preduzeća, firme i ostala pravna lica registrovana u zemlji članici pre dana stupanja na snagu ove Uredbe neće morati da menjaju svoja imena u nazive gde se SE pojavljuje kao skraćénica.

Član 12.

1. Svako SE će biti registrovano u zemlji članici u kojoj ima sedište u registru koji je određen po zakonu te zemlje članice u skladu sa članom 3. prve Direktive Saveta (68/151/EEZ) od 9 marta 1968 o koordinaciji zaštitnih mera koje se radi zaštite interesa članica i drugih zahtevaju od strane zemalja članica za preduzeća (u okviru značenja drugog stava člana 58. Ugovora o EZ) sa ciljem da takve zaštitne mere budu ekvivalentne u celoj Zajednici.⁶

2. SE ne može biti registrovano ukoliko se ne zaključi sporazum o aranžmanima za zaposlene prema članu 4. Direktive 2001/86/EZ ili ne bude doneta odluka na osnovu člana 3(6) Direktive ili, ako je rok za pregovore prema članu 5, Direktive istekao, bez zaključenog sporazuma.

3. Da bi SE bila registrovana u zemlji članici koja je koristila opcije navedene u članu 7(3) Direktive 2001/86/EZ, mora zaključiti sporazum na osnovu člana 4. Direktive o aranžmanima za učešće zaposlenih, ili nijedno od

⁶ OJ L 65, 14.3.1968, p. 8. Directive as last amended by the 1994 Act of Accession.

preduzeća učesnika ne sme biti subekat pravila o participaciji pre registracije SE.

4. Statuti SE, u kojima je tako određeno, ne smeju u bilo kom trenutku doći u koliziju sa aranžmanima za zaposlene. Tamo gde se prema Direktivi zahtevaju novi aranžmani koji su u koliziji sa postojećim statutima, statuti će se u potrebnoj meri izmeniti.

U takvom slučaju, zemlje članice mogu predvideti da upravni ili administrativni organ SE bude ovlašćen da dopuni statute bez posebne odluke generalne skupštine akcionara.

Član 13.

Publikovanje dokumenata i pojedinosti koje se odnose na SE, koji moraju da se objave na osnovu ove Uredbe, će biti izvršeni na način koji je predviđen prema pravu zemlje članice u kojoj SE ima sedište u skladu sa Direktivom 68/151/EEZ.

Član 14.

1. Obaveštenje o registraciji SE i o brisanju registracije će biti objavljeno kao informacija u Službenom listu Evropskih Zajednica posle objavljivanja koje nalaže član 13. Obaveštenje treba da sadrži naziv, broj, datum i mesto registracije SE, datum i mesto objavljivanja i naziv publikacije, registrovanu kancelariju i njen sektor aktivnosti.

2. U slučaju preseljenja sedišta, SE će u skladu sa članom 8. izdati obaveštenje koje sadrži informacije navedene u stavu 1, zajedno sa onim koje se odnosi na novu registraciju.

3. Pojedinosti koje se navode u stavu 1. će se proslediti Kancelariji za Službene objave Evropske Zajednice u roku od jednog meseca posle objavljivanja koje nalaže član 13.

POGLAVLJE II OSNIVANJE

ODELJAK I Uopšte

Član 15.

1. Prema ovoj Uredbi, osnivanje SE je podvrgnuto pravu koje se primenjuje na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE uspostavlja sedište.

2. Registracija SE će se objaviti u skladu sa članom 13.

Član 16.

1. SE stiče status pravnog lica na dan registracije u registru navedenom u članu 12.

2. Ukoliko su radnje preduzete u ime SE pre registracije u skladu sa članom 12, a SE ne preuzme obaveze koje proizilaze iz takvih radnji posle registracije, privatna lica, preduzeća, firme ili druga pravna lica koja su obavila takve radnje će u odsustvu drugačijeg sporazuma biti zajednički i pojedinačno odgovorni, bez izuzetka.

ODELJAK 2

Osnivanje SE spajanjem (fuzijom)

Član 17.

1. SE može biti osnovano spajanjem u skladu sa članom 2(1).

2. Takvo spajanje se može sprovesti u skladu sa:

a. procedurom spajanja putem sticanja (akvizicije) u skladu sa članom 3(1) treće Direktive Saveta EU (78/855/EEZ) od 9 oktobra 1978 godine zasnovanom na članu 54(3)(g) Ugovora o spajanju akcionarskih društava,⁷ ili

⁷ OJ L 295, 20.10.1978, p. 36. Directive as last amended by the 1994 Act of Accession.

b. procedurom spajanja osnivanjem novog preduzeća u skladu sa članom 4(1) pomenute Direktive.

U slučaju spajanja putem sticanja, sticajno preduzeće će kada se spajanje obavi uzeti formu SE. U slučaju spajanja osnivanjem novog preduzeća, SE će biti novoformirano preduzeće.

Član 18.

Za pitanja koja nisu obuhvaćena ovim Odeljkom ili su samo delimično obuhvaćena, na one aspekte koji nisu obuhvaćeni svako preduzeće uključeno u osnivanje SE putem spajanja će se upravljati prema odredbama prava odnosno zemlje članice koje se primenjuju na spajanje akcionarskih društava u skladu sa Direktivom 78/855/EEZ.

Član 19.

Propisi zemlje članice mogu nalagati da preduzeće koje je subjekat prava zemlje članice ne mora da učestvuje u osnivanju SE putem spajanja, ukoliko se bilo koji nadležni organ te zemlje članice tome protivi pre izdavanju sertifikata na koji upućuje član 25(2).

Takvo protivljenje može se zasnivati samo na razlozima povrede javnog interesa. Protiv takvog protivljenja mora se omogućiti preispitivanje od strane sudskog organa.

Član 20.

1. Upravni ili administrativni organi preduzeća koja se spajaju će izraditi nacrt uslova spajanja. Nacrt uslova spajanja će obuhvatiti sledeće pojedinosti :

- a. naziv (ime) i sedište svakog preduzeća koja se spajaju i imena i sedišta koja se predlažu za SE,
- b. odnos razmene akcija i iznos bilo koje kompenzacije,
- c. uslove prenosa akcija u SE,
- d. datum od koga će posedovanje akcija u SE omogućavati akcionarima da učestvuju u dobiti i drugim posebnim uslovima koji bi mogli uticati na takvo pravo,

e. datum od koga će se transakcije preduzeća koja se spajaju uzimati u obzir u računovodstvene svrhe kao pripadajućih SE,

f. prava koja SE prenosi na akcionare za koja se vezuju posebna prava, kao i na vlasnike hartija od vrednosti mimo akcionara, ili predloženih mera koje se na njih odnose,

g. bilo koje pogodnosti date ekspertima koji ispituju nacrt uslova spajanja ili članovima administrativnih, upravnih, nadzornih ili kontrolnih organa preduzeća koja se spajaju,

h. statute SE,

i. informacije o procedurama putem kojih su određeni aranžmani za uključivanje zaposlenih u skladu sa Direktivom 2001/86/EZ.

2. Preduzeća koja se spajaju mogu uključivati i druge pojediniosti u nacrt uslova spajanja.

Član 21.

Za svako preduzeće koje se spaja i podleže dodatnim zahtevima zemlje članice u kojoj se nalazi, sledeće pojediniosti će biti objavljene u nacionalnom Službenom listu te zemlje članice:

(a) vrsta, naziv i sedište svakog preduzeća koje se spaja,

(b) registar u kome su dokumenti navedeni u članu 3(2) Direktive 68/151/EEZ zavedeni za svako preduzeće koje se spaja, i ulazni broj u registru,

(c) naznaku aranžmana sačinjenih u skladu sa članom 24. za vršenje prava poverilaca konkretnog preduzeća i adresu na kojoj se kompletna informacija o takvim aranžmanima može besplatno dobiti,

(d) naznaku aranžmana sačinjenih u skladu sa članom 24. za vršenje prava manjinskih akcionara konkretnog preduzeća i adresu na kojoj se kompletna informacija o takvim aranžmanima može besplatno dobiti,

(e) ime i sedište koji su predloženi za SE

Član 22.

Kao alternativa ekspertima koji posluju za svako od preduzeća koja se spajaju, jedan ili više nezavisnih eksperata definisanih u članu 10. Direktive 78/855/EEZ, postavljenih u te svrhe na zajednički zahtev preduzeća od strane sudskog ili administrativnog organa u zemlji članici jednog od preduzeća koje

se spaja ili predloženog SE, mogu ispitati nacrt uslova spajanja i izraditi jedinstven izveštaj za sve akcionare.

Eksperti će imati pravo da zahtevaju od svakog preduzeća koje se spaja bilo koju informaciju koju smatraju neophodnom za vršenje njihove funkcije.

Član 23.

1. Generalna skupština svakog preduzeća koje se spaja treba da odobri nacrt uslova spajanja.

2. O uključivanju zaposlenih u SE se odlučuje u skladu sa Direktivom 2001/86/EZ. Generalna skupština svakog od preduzeća koje se spaja može zadržati pravo da registruje SE uz uslov izričite ratifikacije dogovorenih aranžmana.

Član 24.

1. Pravo zemlje članice koje je merodavno za svako od preduzeća koja se spajaju će se primeniti kao u slučaju akcionarskih društava, uzimajući u obzir prekogranični karakter spajanja, a u vezi sa zaštitom sledećih interesa:

- a. poverilaca preduzeća koja se spajaju,
- b. vlasnika obveznica preduzeća koja se spajaju,
- c. vlasnika hartija od vrednosti, mimo akcija, koji imaju posebna prava u preduzećima koja se spajaju.

2. Zemlja članica može da, u slučaju kad su preduzeća koja se spajaju subjekti njenog prava, usvoji propise sa ciljem da obezbedi odgovarajuću zaštitu za manjinske akcionare koji se protive spajanju.

Član 25.

1. Zakonitost spajanja se prati, kao deo postupka koji se tiče preduzeća koja se spajaju, u skladu sa pravom o spajanju akcionarskih društava zemlje članice u kojoj se nalazi preduzeće koje se spaja.

2. U svim zemljama članicama o kojima je reč, sud, notar ili drugi nadležni organ će izdati certifikat kojim se definitivno potvrđuje da su obavljene radnje predspajanja i druge formalnosti.

3. Ako pravo zemlje članice čiji je subjekat preduzeće koje se spaja nalaže proceduru nadzora i izmene odnosa razmene akcija, ili proceduru kojom će se oboštetiti manjinski akcionari bez sprečavanja registracije spajanja, takve procedure će se primenjivati samo ako druga preduzeća koja se spajaju, a koja su locirana u zemljama članicama čije prava ne predviđaju takvu proceduru, izričito prihvate prilikom odobravanja nacrtu uslova fuzionisanja u skladu sa članom 23(1), mogućnost akcionarima preduzeća koja se fuzionišu da mogu da se oslone na takvu proceduru. U takvim slučajevima, sud, notar ili drugi nadležni organi mogu izdati certifikat koji je naveden u stavu 2. čak i kada je takva procedura već pokrenuta. Certifikat mora, međutim, da naznači da je procedura u toku. Doneta odluka je obavezujuća za sticajuće preduzeće i njegove akcionare.

Član 26.

1. Zakonitost spajanja će biti pod nadzorom, u pogledu onog dela postupka koji se odnosi na finalizovanje spajanja i osnivanja SE od strane suda, notara ili drugih nadležnih organa zemlje članice predloženog sedišta SE da bi se pratio aspekt zakonitosti spajanja akcionarskih društava.

2. U tom smislu, svako preduzeće koje se spaja će podneti nadležnom organu certifikat koji je naveden u članu 25(2) u roku od šest meseci od njegovog izdavanja zajedno sa kopijom nacrtu uslova spajanja odobrenog od tog preduzeća.

3. Nadležni organ koji je naveden u stavu 1. će posebno osigurati da preduzeća koja se spajaju odobre nacrt uslova spajanja pod jednakim uslovima i da su aranžmani za uključivanje zaposlenih određeni u skladu sa Direktivom 2001/86/EZ.

4. Nadležni organ će takodje utvrditi da je SE osnovano u skladu sa zahtevima prava zemlje članice u kojoj ima sedišta u skladu sa članom 15.

Član 27.

1. Spajanje i simultano osnivanje SE će stupiti na snagu dana kada je SE registrovano u skladu sa članom 12.

2. SE ne može biti registrovano dok se formalnosti koje se nalažu u članovima 25. i 26. ne završe.

Član 28.

1. Za svako od preduzeća koja se spajaju finalizacija procesa spajanja će se objaviti po pravu svake zemlje članice u skladu sa članom 3. Direktive 68/151/EZ.

Član 29.

1. Spajanje koje je obavljeno u skladu sa članom 17(2)(a) će imati sledeće posledice *ipso jure* i simultano:

- a. sva imovina i dugovi svakog preuzetog preduzeća se prebacuju na sticajno preduzeće,
- b. akcionari preuzetih (stečenih) preduzeća postaju akcionari sticajnog preduzeća,
- c. preduzeće koje je preuzeto prestaje da postoji,
- d. sticajno preduzeće dobij a formu SE.

2. Spajanje sprovedeno na osnovu člana 17(2)(b) će imati sledeće posledice *ipso jure* i simultano:

- a. sva imovina i dugovi preduzeća koja se spajaju se prebacuju na SE,
- b. akcionari preduzeća koja se spajaju postaju akcionari SE,
- c. preduzeća koja se spajaju prestaju da postoje,

3. Tamo gde u slučaju spajanja akcionarskih društava, pravo zemlje članice zahteva kompletiranje bilo kakvih posebnih formalnosti pre nego što transfer određene imovine, prava i obaveza od strane preduzeća koja se spajaju postane efektivno prema trećim licima, te formalnosti će se primeniti i sprovesti bilo od strane preduzeća koja se spajaju ili od strane SE posle registracije.

2. Prava i obaveze preduzeća koja se spajaju koji se odnose na zadatke i uslove zapošljavanja koji proističu iz nacionalnog prava, prakse i pojedinačnih ugovora o zapošljavanju ili odnosa iz zapošljavanja, a koji postoje na dan registracije će zbog takve registracije biti prebačeni na SE posle njene registracije.

Član 30.

Spajanje predviđeno članom 2(1), ne sme biti proglašeno ništavim i nevažećim nakon što je SE regisrovano.

Odsustvo praćenja zakonitosti fuzionisanja shodno članovima 25. i 26. može biti jedan od osnova za ukidanje SE.

Član 31.

1. Tamo gde je spajanje u okviru člana 17(2)(a) izvršeno od strane preduzeća koje poseduje sve akcije i druge hartije od vrednosti koje daju pravo glasa na generalnim skupštinama drugog preduzeća, neće se primenjivati, ni član 20(1)(b), (c) i (d), niti članovi 29(1)(b) i 22. Nacionalno pravo koje reguliše svako spajanje preduzeća i spajanje akcionarskih društava u skladu sa članom 24. Direktive 78/855/EEZ će se ipak primenjivati.

2. Tamo gde je spajanje izvršeno sticanjem od strane preduzeća koje poseduje 90% ili više, ali ne i sve akcije i ostale hartije od vrednosti koje daju pravo glasa na generalnim skupštinama drugog preduzeća, izveštaji upravnog odbora ili administrativnog organa, izveštaji nezavisnog eksperta ili eksperata i dokumenti neophodni za nadzor će se tražiti samo u meri u kojoj to zahteva nacionalno pravo koje je merodavno, bilo za preduzeće koje stiče, ili za stečeno preduzeće.

3. Zemlje članice mogu, međjutim, predvideti da se ovaj stav može primeniti tamo gde preduzeće poseduje akcije koje daju 90% ili više, ali ne sva glasačka prava.

ODELJAK 3.

Osnivanje holding SE

Član 32.

1. Holding SE se može osnovati u skladu sa članom 2(2). Preduzeće koje promovise osnivanje SE holdinga u skladu sa članom 2(2) će i dalje postojati.

2. Upravni ili administrativni organi preduzeća koja promovisu takvu aktivnost će pod istim uslovima izraditi nacrt uslova za formiranje SE holdinga. Nacrt uslova će sadržati izveštaj u kome se objašnjavaju i opravdavaju pravni i ekonomski aspekti osnivanja i ukazuje na implikacije za akcionare, kao i za zaposlene kod usvajanja oblika SE holdinga. Nacrt uslova će takodje predvideti detalje u skladu sa članom 20(1)(a),(b),(c),(f),(g),(h) i (i) i fiksiraće minimalni srazmer akcija u svakom od preduzeća koja promovisu

aktivnosti kojima akcionari moraju da daju doprinos osnivanju SE holdinga. Taj srazmer će biti akcije kojima se prenosi više od 50% stalnih glasačkih prava.

3. Za svako od preduzeća koja preduzimaju aktivnosti, nacrt uslova za osnivanje SE holdinga će se publikovati na način koji je predviđen u nacionalnom pravu svake zemlje članice u skladu sa članom 3. Direktive 68/151/EEZ najmanje jedan mesec pre generalne skupštine sazvane da o tome odluči.

4. Nezavisno od preduzeća koja obavljaju aktivnosti, jedan ili više eksperata postavljenih ili odobrenih od sudskih ili administrativnih organa u zemlji članici kojima podleže svako preduzeće u skladu sa nacionalnim propisima usvojenim u cilju implementacije Direktive 78/855/EEZ, će ispitati nacrt uslova za osnivanje preduzeća izradjenog u skladu sa stavom 2. i izraditi pismeni izveštaj za akcionare svakog preduzeća. Sporazumom preduzeća koja preduzimaju aktivnosti može se izraditi jedan pismeni izveštaj za akcionare svih preduzeća od strane jednog ili više nezavisnih eksperata postavljenih ili odobrenih od strane sudskog ili administrativnog organa zemlje članice čijem pravu je podložno jedno od preduzeća koje preduzima aktivnosti ili predloženo SE u skladu sa nacionalnim propisima usvojenim radi implementacije Direktive 78/855/EEZ.

5. Izveštaj će ukazati na bilo koju posebnu teškoću u vrednovanju i navesti da li je predloženi odnos razmene akcija fer i razuman, ukazujući na metode korišćene u dobijanju ovih podataka i da li su takve metode adekvatne u ovom slučaju.

6. Generalna skupština svakog preduzeća koja preduzimaju aktivnosti treba da odobri nacrt uslova za formiranje SE holdinga.

O uključivanju zaposlenih u SE holding će se odlučiti u skladu sa Direktivom 2001/86/EZ. Generalna skupština svakog od preduzeća koje preduzima aktivnosti može rezervisati pravo da se SE holding registruje uz uslov izričite ratifikacije dogovorenih aranžmana.

7. Ove odredbe će se primenjivati *mutatis mutandis* na društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 33.

1. Akcionari preduzeća koja preduzimaju takve aktivnosti će imati period od tri meseca u kome će obavestiti ostale učesnike (preduzeća) da li

nameravaju da učestvuju sa svojim akcijama u osnivanju SE holdinga. Ovaj rok počinje da teče od dana kada su konačno određeni uslovi za osnivanje SE holdinga u skladu sa članom 32.

2. SE holding će se osnovati samo ako su, u roku koji je naveden u stavu 1, akcionari preduzeća koja preduzimaju aktivnosti preneli minimalni iznos akcija u skladu sa nacrtom uslova za osnivanje i ako su ispunjeni svi ostali uslovi.

3. Ako su uslovi za osnivanje SE holdinga ispunjeni u skladu sa stavom 2, ta činjenica će u odnosu na svako preduzeće koje učestvuje u procesu biti objavljena na način koji nalaže nacionalno pravo kojim je regulisano svako od ovih preduzeća doneto radi primene člana 3. Direktive 68/151/EEZ.

Akcionari preduzeća koja preduzimaju aktivnosti koji nisu naznačili da li će njihove akcije biti na raspolaganju za potrebe formiranja SE holdinga, u periodu koji je naveden u stavu 1, će imati još jedan mesec da to učine.

4. Akcionari čiji se doprinos sastoji u hartijama od vrednosti za osnivanje SE holdinga će dobiti akcije SE holdinga.

5. SE holding ne može biti registrovan dok se ne ispune formalnosti navedene u članu 32, kao i uslovi navedeni u stavu 2.

Član 34.

Zemlja članica može u slučaju preduzeća koja preduzimaju takve aktivnosti doneti propise koji predviđaju zaštitu manjinskih akcionara koji se suprotstavljaju aktivnostima spajanja, poverilaca i zaposlenih.

ODELJAK 4

Osnivanje društva kćeri SE

Član 35.

SE može biti osnovano u skladu sa odredbama člana 2(3).

Član 36.

Preduzeća, firme i ostala pravna lica koja učestvuju u takvoj aktivnosti će biti podvrgnuta propisima koji se odnose na njihovo učešće u osnivanju društva kćeri -u obliku akcionarskog društva na osnovu nacionalnog prava.

ODELJAK 5**Konverzija postojećeg akcionarskog društva u SE**

Član 37.

1. SE može biti osnovano u skladu sa članom 2(4).

2. Bez prejudiciranja člana 12, konverzija akcionarskog društva u SE ne dovodi do zatvaranja preduzeća ili stvaranja novog pravnog lica.

3. Sedište ne može biti premešteno iz jedne zemlje članice u drugu prema odredbama člana 8. istovremeno sa izvršenom konverzijom preduzeća.

4. Upravni ili administrativni organ preduzeća u pitanju će izraditi nacrt uslova konverzije i izveštaj u kome će objasniti i opravdati pravne i ekonomske aspekte konverzije i naznačiti implikacije za akcionare i zaposlene u zavisnosti od oblika SE.

5. Nacrt uslova konverzije će biti objavljen na način predviđen pravom svake zemlje članice u skladu sa članom 3. Direktive 68/151/EEZ najmanje jedan mesec pre generalne skupštine sazvane da o tome donese odluku.

6. Pre generalne skupštine navedene u stavu 7, jedan ili više nezavisnih eksperata postavljenih ili odobrenih, u skladu sa nacionalnim propisima koji su doneti radi implementiranja člana 10. Direktive 78/866/EEZ, od strane sudskog ili administrativnog organa u zemlji članici čijem pravu je podvrgnuto preduzeće koje se konvertuje u SE, će potvrditi u skladu sa Direktivom 77/91/EEZ⁸ *mutatis mutandis* da preduzeće poseduje

⁸ Druga Direktiva Saveta 77/91/EEZ od 13 decembra 1976 o koordinaciji zaštitnih mehanizama kojom se, zbog zaštite interesa članica i ostalih, zahteva od strane zemalja članica kojima pripadaju preduzeća, a na osnovu značenja sadržanog u drugom paragrafu člana 58. Ugovora, u vezi sa formiranjem akcionarskih društava i održavanjem i zamenom njihovog kapitala, da se takvi zaštitni mehanizmi učine ekvivalentnim (*Sl.list* L 26, 31.1.1977, strana 1). Direktiva je poslednji put dopunjena 1994 godine Aktom o Pristupanju.

neto imovinu najmanje ekvivalentnu njenom kapitalu plus one rezerve koje ne smeju biti distribuirane po zakonu ili prema statutima.

7. Generalna skupština preduzeća u pitanju će odobriti nacrt uslova konverzije zajedno sa statutima SE. Odluka generalne skupštine će biti doneta na osnovu propisa nacionalnog prava usvojenih radi implementacije člana 7. Direktive 78/855/EEZ.

8. Zemlje članice mogu usloviti konverziju glasanjem kvalifikovane većine ili jednoglasnošću u organu preduzeća koje se konvertuje i u kome je organizovano učešće zaposlenih.

9. Prava i obaveze preduzeća koje se konvertuje u vezi sa zadacima i uslovima zapošljavanja, koje proističu iz nacionalnog prava, prakse i pojedinačnih ugovora o zapošljavanju ili odnosa u zapošljavanju, a koji postoje na dan registracije, će iz razloga takve registracije biti prenete na SE.

POGLAVLJE III

Struktura SE

Član 38.

Pod uslovima koji su postavljeni ovom Uredbom SE ima:

- (a) generalnu skupštinu akcionara i
- (b) bilo nadzorni i upravni organ (sistem dvostruke odgovornosti) ili administrativni organ (sistem odgovornosti jednog organa, sistem jednostruke odgovornosti) u zavisnosti od forme usvojene statutima.

ODELJAK I

Sistem dvostruke odgovornosti

Član 39.

1. Upravni organ je odgovoran za upravljanje SE. Zemlja članica može predvideti da će direktor ili direktori biti odgovorni za tekuće upravljanje pod istim uslovima kao i za akcionarska društva koja imaju sedište na teritoriji te zemlje članice.

2. Člana ili članove upravnog organa postavlja i razrešava nadzorni organ.

Zemlja članica može, međutim, zahtevati ili dozvoliti da se statutima predvidi da se član ili članovi upravnog organa postavljaju ili razrešavaju na generalnoj skupštini pod istim uslovima kao i kod akcionarskih društava koja imaju sedišta na njenoj teritoriji.

3. Ni jedno lice ne može istovremeno biti član upravnog organa i nadzornog organa u istom SE. Nadzorni organ može, međutim, nominovati jednog od svojih članova da deluje kao član upravnog organa u slučaju upražnjenog mesta. Tokom takvog perioda funkcije lica u pitanju, kao člana nadzornog organa, će biti suspendovane. Zemlja članica može odrediti vremensko ograničenje navedenog perioda.

4. Broj članova upravnog organa ili pravila za njihovo određivanje će biti određena statutima SE. Zemlja članica može, međutim, fiksirati minimalni ili maksimalni broj.

5. Tamo gde ne postoje propisi za sistem dvostruke odgovornosti za akcionarska društva čija se sedišta nalaze na njenoj teritoriji, zemlja članica može usvojiti odgovarajuće mere u vezi sa SE.

Član 40.

1. Nadzorni organ nadgleda rad upravnog organa. On sam ne sme vršiti pravo upravljanja SE.

2. Članovi nadzornog organa će biti postavljeni na generalnoj skupštini. Članovi prvog nadzornog organa mogu, međutim, biti postavljeni na osnovu statuta. Ovo će se primenjivati bez prejudiciranja člana 47(4) ili bilo kog aranžmana o učešću zaposlenih shodno Direktivi 2001/86/EZ.

3. Broj članova nadzornog organa ili pravila za njegovo određivanje će biti određena statutima. Zemlja članica može, međutim, zakonski odrediti broj članova nadzornog organa za SE čije se sedišta nalazi na njenoj teritoriji ili njihov minimalni ili maksimalni broj.

Član 41.

1. Upravni organ će izveštavati nadzorni organ najmanje jednom u tri meseca o napretku i perspektivama razvoja SE poslovanja.

2. Pored redovnih informacija koje su navedene u stavu 1, upravni organ će po hitnom postupku preneti nadzornom organu bilo koju informaciju o događajima koji bi mogli imati značajan uticaj na SE.

3. Nadzorni organ može zatražiti od upravnog organa da mu obezbedi informacije bilo koje vrste koje su mu potrebne za vršenje nadzora u skladu sa članom 40(1). Zemlja članica može predvideti da svaki član nadzornog organa uživa pravo na iste informacije.

4. Nadzorni organ može preduzeti ili organizovati bilo koje istražne radnje koje su neophodne za izvršenje svojih obaveza.

5. Svaki član nadzornog organa je ovlašćen da ispita sve informacije koje mu budu podnete.

Član 42.

Nadzorni organ će izabrati predsedavajućeg izmedju svojih članova. Ako je polovina članova postavljena od strane zaposlenih, samo član koji je postavljen na generalnoj skupštini akcionara može biti izabran za predsedavajućeg.

ODELJAK 2

Sistem jednostruke odgovornosti

Član 43.

1. Administrativni organ upravlja SE. Zemlja članica može predvideti da direktor ili direktori budu odgovorni za dnevno vodjenje poslova pod istim uslovima kao i za akcionarska društva čija se sedišta nalaze na teritoriji te zemlje članice.

2. Broj članova administrativnog organa ili pravila za njihovo određivanje će se odrediti statutima SE. Zemlja članica može, medjutim, odrediti minimum, a tamo gde je potrebno, i maksimalni broj članova.

Administrativni organ će se, medjutim, sastojati od najmanje tri člana tamo gde je učešće zaposlenih regulisano u skladu sa Direktivom 2001/86/EZ.

3. Član ili članovi administrativnog organa će biti postavljeni na generalnoj skupštini. Članovi prvog administrativnog organa mogu, medjutim, biti postavljeni na osnovu statuta. Ovo će se primenjivati bez prejudiciranja

člana 47(4) ili bilo kakvog aranžmana o učešću zaposlenih određenih u Direktivi 2001/86/EZ.

4. Tamo gde nema zakonskih propisa za jedinstven sistem odgovornosti kod akcionarskih društava sa sedištem na njenoj teritoriji, zemlja članica može usvojiti odgovarajuće mere u vezi sa SE.

Član 44.

1. Administrativni organ će se sastajati najmanje jednom u tri meseca u intervalima predviđenim statutima da razmatra napredak i perspektive razvoj SE poslovanja.

2. Svaki član administrativnog organa ima pravo da ispita sve dobijene informacije.

Član 45.

Administrativni organ bira predsedavajućeg između svojih članova. Ako je polovina članova postavljena od strane zaposlenih, samo onaj član koga je postavila generalna skupština akcionara može biti izabran za predsedavajućeg.

ODELJAK 3

Zajednička pravila za sistem dvostruke i jedinstvene odgovornosti

Član 46.

1. Članovi organa preduzeća se postavljaju na period određen statutima, koji ne prelazi šest godina.

2. U skladu sa ograničenjima koja su sadržana u statutima, članovi mogu biti ponovo birani na period određen u skladu sa stavom 1.

Član 47.

1. SE statuti mogu dozvoliti preduzeću ili drugim pravnim licima da budu članovi jednog od njenih organa, pod uslovom da pravo koje se

primenjuje na akcionarsko društvo u zemlji članici u kojoj SE ima sedište ne predvidja drugačije.

To preduzeće ili drugo pravno lice će odrediti fizičko lice da obavlja njegove funkcije u navedenom organu.

2. Ni jedno lice ne može biti član bilo kog SE organa ili zastupnik nekog od članova u okviru značenja stava 1, ako:

a) je prema pravu zemlje članice u kojoj SE ima sedište diskvalifikovano da obavlja poslove u korespondentnom organu akcionarskog društva, ili

b) je diskvalifikovano da obavlja poslove u korespondentnom organu akcionarskog društva prema pravu zemlje članice na osnovu sudske ili administrativne odluke donete u toj zemlji članici.

3. SE statuti mogu, u skladu sa pravom koje se primenjuje na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE ima sedište, odrediti posebne uslove podobnosti za članove koji predstavljaju akcionare.

4. Ova Uredba neće uticati na nacionalno pravo koje dozvoljava manjinskim akcionarima ili drugim licima ili nadležnim organima da postavljaju neke od članova organa preduzeća.

Član 48.

1. SE statuti će nabrojati kategorije transakcija za koje se potrebno da upravni organ dobije odobrenje od nadzornog organa u sistemu dvostruke odgovornosti ili je potrebna izričita odluka administrativnog organa u sistemu jedinstvene odgovornosti.

Zemlja članica može, međutim, predvideti da u sistemu dvostruke odgovornosti nadzorni organ može samostalno ustanoviti određene kategorije transakcija za koje je potrebno odobrenje.

2. Zemlja članica može odrediti kategorije transakcija koje najmanje moraju biti označene u statutima SE čija se sedišta nalaze na njenoj teritoriji.

Član 49.

Članovi organa SE su obavezni, čak i kada im prestane funkcija, da ne otkrivaju bilo koju informaciju koja se odnosi na SE, čije otkrivanje može prejudicirati interese preduzeća, osim tamo gde se takvo otkrivanje

informacija zahteva ili je dozvoljeno prema propisima nacionalnog prava koji se primenjuju na akcionarska društva ili je to u javnom interesu.

Član 50.

1. Ukoliko nije drugačije određeno ovom Uredbom ili statutima, važe sledeća interna pravila koja se odnose na kvorume i donošenje odluka u organima SE:

a) za kvorum je potrebno: da je prisutno ili zastupljeno najmanje polovina članova;

b) za donošenje odluka je potrebna: većina prisutnih članova ili njihovih zastupnika.

2. Tamo gde ne postoji odgovarajuća odredba u statutima, predsedavajući svakog organa će imati presudni glas u slučaju podeljenih glasova. U statutima neće biti suprotnih odredaba, osim tamo gde se polovina nadzornog organa sastoji od predstavnika zaposlenih.

3. Tamo gde se u skladu sa Direktivom 2001/86/EZ predviđa učešće zaposlenih, zemlja članica može odrediti da će, derogirajući odredbe na koje upućuju stavovi 1. i 2, kvorum nadzornog organa i donošenje odluka biti regulisano pravilima koja se pod istim uslovima primenjuju na akcionarska društva koja su subjekti prava odnosno zemlje članice

Član 51.

Članovi SE upravnih, nadzornih i administrativnih organa su odgovorni, u skladu sa propisima koji se primenjuju na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE ima sedišta, za gubitak ili štetu učinjenu SE bilo kakvom povredom zakonskih, statutarnih ili drugih obaveza koje čine sastavni deo njihovih dužnosti.

ODELJAK 4.

Generalna skupština

Član 52.

Generalna skupština odlučuje o pitanjima za koja ima isključivu odgovornost na osnovu:

- a) ove Uredbe ili
- b) zakonodavstva koje je u zemlji članici u kojoj se nalazi sedište SE usvojeno radi implementacije Direktive 2001/86/EZ.

Osim toga, generalna skupština odlučuje i o pitanjima za koja je odgovorna generalna skupština akcionarskog društva prema pravu zemlje članice u kojoj SE ima sedište, ili prema pravu te zemlje članice ili na osnovu statuta SE u skladu tim pravom.

Član 53.

Bez prejudiciranja pravila određenih ovim Odeljkom, organizacija i vođenje generalne skupštine zajedno sa postupkom glasanja su regulisani pravom koje se primenjuje na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE ima sedište.

Član 54.

1. SE održava generalne skupštine najmanje jednom svake kalendarske godine, u okviru od šest meseci od kraja finansijske godine, osim ako pravo, koje se u zemlji članici u kojoj SE ima sedište primenjuje na akcionarska društva kod obavljanja istih vrsta aktivnosti kao kao SE, ne predviđa češće sastanke. Zemlja članica može predvideti, međutim, da se prva generalna skupština održi u bilo koje vreme u toku od 18 meseci posle osnivanja SE.

2. Generalna skupština može biti sazvana u bilo koje vreme od strane upravnog, administrativnog ili nadzornog organa, ili bilo kog drugog organa ili nadležne vlasti u skladu sa nacionalnim pravom koje se primenjuje na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE ima sedište.

Član 55.

1. Jedan ili više akcionara koji zajedno drže najmanje 10% SE upisanog kapitala mogu od SE zahtevati da sazove generalnu skupštinu i sastavi dnevni red; statuti SE ili nacionalno zakonodavstvo mogu predvideti manji ulog pod istim uslovima kao oni koji važe za akcionarska društva.

2. Zahtev da se sazove generalna skupština treba da sadržati i pitanja koja će biti na dnevnom redu.

3. Ako po zahtevu iz stava 1, generalna skupština ne bude održana u doglednom vremenu, a u svakom slučaju u roku od dva meseca, nadležni sudski ili administrativni organi u okviru jurisdikcije kojoj podleže SE prema sedištu, može narediti da se generalna skupština sazove u datom periodu ili, ovlastiti bilo akcionare koji su to zahtevali ili njihove predstavnike da sazovu generalnu skupštinu. Ovim se ne smeju prejudicirati nacionalne odredbe koje dozvoljavaju akcionarima da sami sazovu generalnu skupštinu.

Član 56.

Jedan ili više akcionara koji zajedno poseduju najmanje 10% SE upisanog kapitala mogu zahtevati da se jedno ili više dodatnih pitanja stavi na dnevni red generalne skupštine. Procedure i vremenska ograničenja koja se primenjuju na takav zahtev su određeni nacionalnim pravom zemlje članice u kojoj SE ima sedišta ili, ako to nije slučaj, statutima SE. Gornje proporcije mogu biti smanjene statutima ili pravom zemlje članice u kojoj SE ima sedišta pod istim uslovima koji se primenjuju na akcionarska društva.

Član 57.

Tamo gde ova Uredba ili, ako to nije slučaj, pravo koje se primenjuje na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE ima sedišta zahteva znatnu većinu, generalna skupština će donositi odluke većinom validnih glasova.

Član 58.

Glasanje ne uključuje glasove iz akcija čiji akcionari nisu učestvovali u glasanju ili je akcionar apstinirao ili vratio prazan ili oštetećeni glasački papir.

Član 59.

1. Za izmene SE statuta se zahteva odluka generalne skupštine doneta od strane većine koja ne može biti manja od dve trećine datih glasova, osim ako se prema pravu koje se primenjuje na akcionarska društva u zemlji članici u kojoj SE ima sedište ne zahteva ili dozvoljava znatnija većina.

2. Zemlja članica može, međutim, predvideti da će, tamo gde je predstavljena najmanje polovina upisanog kapitala SE, biti dovoljna prosta većina glasova navedena u stavu 1.

3. Izmene statuta SE će biti objavljene u skladu sa članom 13.

Član 60.

1. Tamo gde SE ima dve ili više vrste akcija, svaka odluka generalne skupštine će biti subjekat odvojenog glasanja svakog od ovakvih akcionara čija su prava ovim povredjena.

2. Tamo gde se za odluku generalne skupštine zahteva većina glasova navedenih u članu 59(1) ili (2), takva većina će se takodje zahtevati za odvojeni glas za svaku kategoriju akcionara čija su prava po vrsti deonica povredjena odlukom.

POGLAVLJE IV

Godišnji i konsolidovani računi

Član 61.

U pogledu pripreme godišnjeg i, gde je to odgovarajuće, konsolidovanih računa uključujući prateći godišnji izveštaj i kontrolu i objavljivanje ovih računa SE je, prema članu 62, subjekat pravila koja se primenjuju na akcionarska društva na osnovu prava zemlje članice u kojoj se nalazi sedište.

Član 62.

1. Na SE koja su kreditne ili finansijske institucije primenjuju se pravila doneta u nacionalnom pravu zemlje članice u kojoj se nalazi njihovo

sedište radi sprovođenja Direktive 2001/12/EZ Evropskog Parlamenta i Saveta od 20 marta 2000 godine u vezi sa preuzimanjem i obavljanjem poslova kreditnih institucija⁹ u pogledu pripremanja njihovih godišnjih i, gde je to odgovarajuće, konsolidovanih računa uključujući prateći godišnji izveštaj, kontrolu i objavljivanje ovih računa.

2. Na SE koje je osnovano kao osiguravajuće preduzeće primenjuju se pravila nacionalnog prava zemlje članice u kojoj SE ima sedište, doneta radi sprovođenja Direktive Saveta 91/674/EEZ od 19 decembra 1991 o godišnjim računima i konsolidovanim računima osiguravajućih društava¹⁰ u pogledu pripreme njenog godišnjeg i, gde je to odgovarajuće, konsolidovanih računa uključujući prateći godišnji izveštaj i kontrolu i objavljivanje ovih računa.

POGLAVLJE V

Prestanak, likvidacija, nesolventnost i obustava plaćanja

Član 63.

Kada je reč o prestanku, likvidaciji, nesolventnosti, obustavi plaćanja i sličnim postupcima, SE je subjekat pravnih propisa koji se primenjuju na akcionarska društva osnovana u skladu sa pravom zemlje članice u kojoj ima sedište, uključujući propise koji se odnose na donošenje odluka na generalnoj skupštini.

Član 64.

1. Kad SE više ne ispunjava zahteve sadržane u članu 7, zemlja članica u kojoj SE ima sedište će preduzeti odgovarajuće mere da obaveže SE da reguliše svoj položaj u okviru datog perioda, bilo:

- a) ponovnim uspostavljanjem njegove glavne uprave u zemlji članici u kojoj se nalazi njegovo sedište, ili
- b) preseljenjem sedišta prema postupku određenom u članu 8.

⁹ OJ L 126, 26.5.2000, p. 1.

¹⁰ OJ L 374, 31.12.1991, p. 7.

2. Zemlja članica u kojoj SE ima sedište će doneti mere neophodne da obezbede da SE koje nije regulisalo svoj položaj u skladu sa stavom 1. bude likvidirano.

3. Zemlja članica u kojoj SE ima sedište će uspostaviti sudsku zaštitu u vezi sa bilo kakvom povredom člana 7. Ta zaštita će imati suspenzivni efekat na procedure sadržane u stavovima 1. i 2.

4. Tamo gde je na inicijativu organa ili vlasti, ili bilo koje zainteresovane strane ustanovljeno da SE ima svoju glavnu upravu na teritoriji zemlje članice suprotno članu 7, nadležni organi zemlje članice će odmah informisati zemlju članicu u kojoj SE ima sedište.

Član 65.

Bez prejudiciranja propisa nacionalnog prava kojima se zahteva dodatno objavljivanje, iniciranje i okončanje ukidanja, likvidacije, nesolventnosti ili obustave postupka plaćanja i bilo koje odluke o nastavku poslovanja, će biti objavljeno u skladu sa članom 13.

Član 66.

1. SE može biti konvertovano u akcionarsko društvo koje je subjekat prava zemlje članice u kojoj se nalazi njegovo sedište. Ni jedna odluka o konverziji ne može biti doneta pre proteka dve godine od registracije ili pre nego što budu odobrena prva dva seta godišnjih računa.

2. Konverzija SE u akcionarsko društvo neće rezultirati ukidanjem preduzeća ili stvaranjem novog pravnog lica.

3. Upravni ili administrativni organ SE će izraditi nacrt uslova konverzije i izveštaj koji objašnjava ili opravdava pravne i ekonomske aspekte konverzije i ukazuje na implikacije usvajanja akcionarskog društva za akcionare i za zaposlene.

4. Nacrt uslova konverzije će biti objavljen na način određen u svakoj zemlji članici u skladu sa članom 3. Direktive 68/151/EEZ najmanje jedan mesec pre generalne skupštine sazvane da donese odluku.

5. Pre generalne skupštine koja se navodi u stavu 6, jedan ili više nezavisnih eksperata koji su postavljeni ili odobreni, u skladu sa nacionalnim propisima donetim radi sprovođenja člana 10. Direktive 78/855/EEZ, od strane sudskih ili administrativnih vlasti u zemlji članici čiji je subjekat SE

koje je pretvoreno u akcionarsko društvo, će potvrditi da preduzeće poseduje imovinu koja je najmanje ekvivalentna svom kapitalu.

6. Generalna skupština SE će odobriti nacrt uslova konverzije zajedno sa statutima akcionarskih društava. Odluka generalne skupštine će biti doneta na osnovu propisa nacionalnog prava donetog radi sprovođenja člana 7. Direktive 78/855/EEZ.

POGLAVLJE VI

Dodatne i prelazne odredbe

Član 67.

1. Ako i dokle god se treća faza ekonomske i monetarne unije (EMU) ne bude primenjivala na njih, svaka zemlja članica može odrediti da SE sa sedištem na njenoj teritoriji podleže istim propisima koji se primenjuju na akcionarska društva u pogledu iskazivanja kapitala. SE može, u svakom slučaju, takodje iskazati svoj kapital i u eurima. U tom slučaju nacionalna valuta/euro konverzioni kurs će biti onaj na poslednji dan meseca koji prethodi onom kad je osnovano SE.

2. Ako i dokle god se treća faza EMU ne bude primenjivala na zemlju članicu u kojoj SE ima sedište, SE može pripremiti i objaviti svoj godišnji i, tamo gde je to odgovarajuće, konsolidovane račune u euro valuti. Zemlja članica može zahtevati da godišnji i, tamo gde je to odgovarajuće, konsolidovani računi SE budu pripremljeni i objavljeni u nacionalnoj valuti pod istim uslovima koji važe za akcionarska društva koja su regulisana pravom te zemlje članice. Ovo neće prejudicirati dodatnu mogućnost da SE objavi svoj godišnji i, tamo gde je to odgovarajuće, konsolidovane račune u euro valuti u skladu sa Direktivom Saveta 90/60/EEZ o godišnjim računima i Direktivom 83/349/EEZ o konsolidovanim računima u pogledu izuzetaka za mala i srednja preduzeća i objavljivanje računa u ecu.¹¹

¹¹ OJ L 317, 16.11.1990, p. 57.

POGLAVLJE VII

Završne odredbe

Član 68.

1. Zemlje članice će doneti odgovarajuće propise kako bi obezbedile efektivnu primenu ove Uredbe.

2. Svaka zemlja članica će naznačiti nadležne organe u smislu značenja članova 8, 25, 26, 54, 55 i 64. O tome će obavestiti Komisiju i ostale zemlje članice.

Član 69.

Najkasnije pet godina po stupanju na snagu ove Uredbe, Komisija će proslediti Savetu i Evropskom parlamentu izveštaj o primeni Uredbe i tamo gde je to potrebno predloge za izmene. U izveštaju treba posebno analizirati prihvatljivost:

a) dozvoljavanja lociranja glavne uprave i sedišta SE u različitim zemljama članicama;

b) širenja pojma spajanja u članu 17(2) u nameri da se takodje priznaju drugi tipovi spajanja osim onih definisanih u članu 3(1) i 4(1) Direktive 78/855/EEZ;

c) revizije klauzule o jurisdikciji u članu 8(16) u svetlu bilo koje odredbe koja može biti umetnuta u Briselsku Konvenciju iz 1968. godine ili u bilo koji tekst usvojen od strane zemalja članica ili Saveta radi zamene takve Konvencije;

d) dozvoljenosti odredbi u statutima SE usvojenih od strane zemlje članice u vršenju ovlašćenja koja su zemljama članicama dodeljena ovom Uredbom ili zakonima usvojenim da se obezbedi efektivna primena ove Uredbe u pogledu SE koje odstupaju od ili su komplementarne ovim zakonima, čak i kada takve odredbe ne bi bile dozvoljene u statutima akcionarskog društva koje ima sedište u zemlji članici.

Član 70 .

Ova Uredba će stupiti na snagu 8. oktobra 2004. godine.

Ova Uredba će biti obavezujuća u celosti i direktno će se primenjivati u svim zemljama članicama.

Doneto u Luksemburgu, 8 oktobra 2001 godine

Za Savet

Predsednik L. ONKELINX

ANEX I

**PUBLIC LIMITED-LIABILITY COMPANIES
REFERRED TO IN ARTICLE 2(1)**

**NAZIVI ZA
AKCIONARSKO DRUŠTVO NA KOJE SE UPUĆUJE U ČLANU 2(1)
U DRŽAVAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE**

BELGIJA

la société anonyme/de naamloze vennootschap

DANSKA:

aktieselskaber

NEMAČKA:

die Aktiengesellschaft

GRČKA:

ŠPANIJA:

la sociedad ano´ nima

FRANCUSKA:

la société anonyme

IRSKA:

public companies limited by shares

public companies limited by guarantee having a share capital

ITALIJA:

società per azioni

LUKSEMBURG:

la société anonyme

HOLANDIJA
de naamloze vennootschap

AUSTRIJA:
die Aktiengesellschaft

PORTUGALIJA:
a sociedade ano´ nima de responsabilidade limitada

FINSKA:
julkinen osakeyhtiö/publikt aktiebolag

ŠVEDSKA:
publikt aktiebolag

UJEDINJENO KRALJEVSTVO:
public companies limited by shares
public companies limited by guarantee having a share capital

ANEX II

**PUBLIC AND PRIVATE LIMITED-LIABILITY COMPANIES
REFERRED TO IN ARTICLE 2(2)**

**NAZIVI ZA
AKCIONARSKA DRUŠTVA I DRUŠTVA SA OGRANIČENOM
ODGOVORNOŠĆU NA KOJE SE UPUĆUJE U ČLANU 2(2)
U DRŽAVAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE**

BELGIJA:

la société anonyme/de naamloze vennootschap,
la société privée à responsabilité limitée/besloten vennootschap met
beperkte aansprakelijkheid

DANSKA:

aktieselskaber,
anpartselskaber

NEMAČKA:

die Aktiengesellschaft,
die Gesellschaft mit beschränkter Haftung

GRČKA:

·c'∞c }€ S RΛ•U®U ∞•

ŠPANIJA:

la sociedad ano´ nima,
la sociedad de responsabilidad limitada

FRANCUSKA:

la société anonyme,
la société à responsabilité limitée

IRSKA:

public companies limited by shares,
public companies limited by guarantee having a share capital,

private companies limited by shares,
private companies limited by guarantee having a share capital

ITALIJA:
società per azioni,
società a responsabilità limitata

LUKSEMBURG:
la société anonyme,
la société à responsabilité limitée

HOLANDIJA:
de naamloze vennootschap,
de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

AUSTRIJA:
die Aktiengesellschaft,
die Gesellschaft mit beschränkter Haftung

PORTUGALIJA:
a sociedade anónima de responsabilidade limitada,
a sociedade por quotas de responsabilidade limitada

FINSKA:
osakeyhtiö
aktiebolag

ŠVEDSKA:
aktiebolag

UJEDINJENO KRALJEVSTVO:
public companies limited by shares,
public companies limited by guarantee having a share capital,
private companies limited by shares,
private companies limited by guarantee having a share capital

Preveo: Prof. dr Radovan D. Vukadinović